

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

תזריע-מצורע

הדרך הישרה להביא התגלות וביאת המשיח בפועל ממש

שיחות קודש

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

הי' תהא שנת פלאות אראנו

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

משיחות ש"פ תזריע-מצורע, ו' אייר ה'תנש"א

ב. בפרשת השבוע - תזריע-מצורע - מודגש ביותר ענין הגאולה:
 „תזריע” - „אשה כי תזריע וילדה זכר” - כידועי שלידה („וילדה”) רומזת על גאולה (כמ"ש⁸, „ילדה ציון את בניי”), ולידת זכר רומזת על החוזק והתוקף (זכר) דגאולה האמיתית והשלימה, גאולה נצחית שאין אחרי גלות („שיר חדש” לשון זכר⁹) ע"י משיח צדקנו, היינו, ש„וילדה זכר” רומז על „לידת (התגלות) נשמת משיח שהיא ממדריגה היותר עליונה . . מעלמא דדכורא”¹⁰.

ובפרטיות יותר: „אשה כי תזריע” - קאי על כללות העבודה דכנסת ישראל („אשה”) בזמן הגלות שנמשלה ל„זריעה”¹¹ („תזריע”), כמ"ש „וורעתי” לי בארץ”¹², „הבאים ישרש יעקב גוי”¹³; וע"י הזריעה ד„מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות”¹⁴ נעשית (תיכף ומיד, ללא הפסק כלל) הצמיחה („יצייץ ופרח ישראל”¹⁵) דהגאולה האמיתית והשלימה

א. בהמשך להמדובר ומודגש ביותר בזמן האחרון ממש ע"ד הצורך בפעולתו של כאו"א מישראל לעשות כל התלוי בו להביא את משיח צדקנו בפועל ממש, תיכף ומיד ממש¹,

- כיון שבימינו אלה ממש (עם סיומו של חודש ניסן דהי' תהא שנת אראנו נפלאות) „כלו כל הקיצין” („קץ הימים” ו„קץ הימין”²) כפשוטו ממש³, ובודאי שתיכף ומיד בא משיח צדקנו, וכאו"א מראה באצבעו ואומר „הנה זה (מלך המשיח) בא”⁴, שכבר בא (בלשון עבר) ברגע שלפני רגע זה -

יש לבאר הדגשת ענין הגאולה ופעולת כאו"א מישראל בהבאת הגאולה בעניני יום הש"ק זה⁵: לכל לראש - בעניני התורה השייכים במיוחד ליום הש"ק זה - בפרשת השבוע (כולל גם הפרשה שמתחילין לקרוא במנחה), וכן בפרקי אבות דיום הש"ק זה⁶, וגם בתוכנו של הזמן - הן בנוגע לכללות החודש, והן בנוגע לימי הספירה, כדלקמן.

7) אוה"ת פרשתנו (כרך א) ע' ע. וראה גם תו"א ר"פ וראא. תו"ח שם צו, ב ואילך. סהמ"צ להצ"צ מצות ק"פ פ"ב (דרמ"צ עז, סע"ב ואילך). ועוד.

8) ישעי' סו, ה.

9) תהלים צו, א. ישעי' מב, יו"ד. וראה מכילתא בשלח טו, א. הובא בתוד"ה ה"ג ונאמר - פסחים קטז, ב.

10) אוה"ת ריש פרשתנו (כרך ב) ע' תצא - בשם האוה"ה ר"פ תזריע וראה גם הגהות הצ"צ לפי האוה"ה - באוה"ת ריש פרשתנו (כרך ג) ע' תתש ואילך. ובאוה"ת שבהערה 7: „וילדה זכר קאי על משיח . . מבחינה ומדריגה עליונה מבחי' עתיק”.

11) ראה תו"א שמות נג, ג ואילך. שם ר"פ בשלח. ובכ"מ.

12) הושע ב, כה.

13) ישעי' כו, ו.

14) תניא רפ"ז.

1) שיחת כ"ח ניסן (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 470 (לעיל ע' 87)). שיחות ש"פ שמיני (שם ע' 475 (לעיל ע' 92) ואילך).

2) ראה אוה"ת ר"פ מקץ. וש"נ.

3) גוסף לכך שבזמן הגמרא כבר „כלו כל הקיצין” (סנהדרין צו, ב).

4) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)).
 5) גוסף על הדגשת השייכות הכללית דגאולה ליום השבת בשירו של יום - „מזמור שיר ליום השבת, מזמור שיר לעתיד לבוא, ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים” (תמיד בסופה).

6) ובפרט בהלימוד בפעם הראשון והעיקרי (בשנה זו) - בשבתות שבין פסח לעצרת, כהכנה למתן-תורה (אף שהמשך הלימוד הוא גם בכל שבתות הקיץ), ובאופן דפעולה נמשכת על ובכל שבתות השנה כולה (גם בימות הגשמים).

ג. וצריך להבין²⁵:

א) הקשר והשייכות דב' הפרשיות תזריע-מצורע (שכבו"כ שנים קורין שניהם יחדיו) - דלכאורה, השם „תזריע“ (שמצד עצמו קשור עם ההולדה, כמפורש בכתוב „אשה כי תזריע וילדה“, שכאשר „תזריע“ אזי בא ההמשך ד„וילדה“) מורה על הגאולה, ואילו השם „מצורע“ (שמצד עצמו הוא היפך הטהרה, ויש צורך בפעולה מיוחדת כדי לפעול המעמד ומצב ד„ביום טהרתו“) מורה על (צער ומכאובי) הגלות, ואיך יתחברו שניהם יחדיו?

ב) ועיקר: בנוגע להמשך הפרשיות - תזריע (ואח"כ מצורע - דלכאורה, לאחרי ש„אשה כי תזריע וילדה זכר“, גאולה נצחית שאין אחרי גלות, לא שייך עוד מעמד ומצב ד„מצורע“ שקשור עם ענין הגלות?

ג) ועד"ז בכל א' מב' הפרשיות בפ"ע - שם הפרשה ביהם לתוכנה:

בפרשת „תזריע“ - שם הפרשה מורה על הגאולה („אשה כי תזריע וילדה“), והמשך ועיקר הפרשה הוא בדיני נגעים²⁶ שמורה על הגלות²⁷; ובפרשת „מצורע“ - שם הפרשה (כפי שנקראת בתורה) מורה על הגלות, והמשך הפרשה הוא בדיני

ע"י משיח צדקנו שאין אחרי גלות - „וילדה זכר“.

ו„מצורע“ - כדאיתא בגמרא¹⁵, „מה שמו (של משיח) . . חיורא דבי רבי שמו (מצורע של בית רבי¹⁶), שנאמר¹⁷ אכן חלינו הוא נשא ומכאובינו סבלם ואנחנו חשבנוהו נגוע מוכה אלקים ומעונה“, „מאי סימני? יתיב ביני עניי סובלי חלאים¹⁸, „מנוגעים, והוא נמי מנוגע, דכתיב¹⁹ והוא מחולל מפשעינו וכתוב חלינו הוא נשא²⁰“.

ובפרשיות יותר - כהמשך הכתוב „זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו²¹, ועד שנוהגין לקרוא פרשה זו בשם „פרשת טהרה²²“ - ש„מצורע“ הוא שמו של משיח בזמן הגלות, שאף שמצד עצמו הוא בתכלית השלימות, כמ"ש²³ „ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד“, מ"מ, סובל וכואב בעצמו צער ומכאובי הגלות; ו„ביום טהרתו“ (ש„נרפא נגע הצרעת מן הצרוע“) קאי על מעמדו ומצבו של משיח כשמתגלה וגואל את בני בגאולה האמיתית והשלימה²⁴.

(15) סנהדרין צח, ב.

(16) פרש"י שם. וראה לקמן ס"ח.

(17) ישע"י נג, ד.

(18) סנהדרין שם, א.

(19) ישע"י שם, ה.

(20) פרש"י סנהדרין שם.

(21) ראה בארוכה אוה"ח ר"פ מצורע - פרטי הרמזים בהשייכות דטהרת מצורע לביאת המשיח.

(22) ראה לקו"ש ח"ז ע' 100 הערה 5.

(23) ישע"י נב, יג. תרגום עה"פ. זח"א קפא, ב. (24) ועד"ז בנוגע לביהמ"ק - כדאיתא במדרש

(איכ"ר פתיחתא כא. הובא ביל"ש פרשתנו רמז תקנא בסופו) על הפסוק (פרשתנו יג, מה) „והצרוע אשר בו הנגע וגו'“, „והצרוע זה בית המקדש כו'“ - שנקרא „צרוע“ („מצורע“) בחורבנו (כהמשך שם; וטמא טמא יקרא חורבן ראשון וחורבן שני), וטהרתו רומת על בנין ביהמ"ק. - ועד"ז בויק"ר פרשתנו ספ"ז (בנגעי

בתים): „(ונתתי נגע צרעת) בבית ארץ אחותכם, זה ביהמ"ק . . ונתן את הבית, וביתא דנא סתרי' . . יכול לעולם ת"ל ולקחו אבנים אחרות, שנאמר (ישע"י כח, טז) לכן כה אמר ה' אלקים הנני יסד בציון אבן אבן בחן פנת יקרת גו'“.

(25) בהבא לקמן - ראה גם לקו"ש חכ"ב ע' 70 ואילך.

(26) נגעי אדם - „אדם כי יהי בעור בשרו שאת וגו'“ (יג, ב), ונגעי בגדים - „והבגד כי יהי בו נגע צרעת וגו'“ (שם, מז).

(27) ראה ויק"ר פרשתנו ספ"ז: „שאת זו בכל . . ספחת זו מדי . . בהרת זו יון . . נגע צרעת זו אדום“.

בו ע"י אכילה ושת"י שנעשים דם ובשר כבשרו, כי אם לה, עור" שמסביב (חיצוניות ומקיף) לה, בשר". ו, בעור בשרו" (החיצוניות דהבשר) גופא - אדם כי יהי' בעור בשרו", היינו, שאין זה דבר הרגיל, אלא מקרה (מקרה נקרי"ת) היוצא מגדר הרגילי³¹. וגם אז (כש, והי' בעור בשרו") ה"ז רק, נגע צרעת" - "נגע" גם מלשון נגיעה, היינו, שהענין הבלתי-רצוי אינו שייך (אליו, אפילו לא) לחיצוניותו ("עור בשרו"), אלא רק נוגע בו.

ועוד ועיקר - כפי שמוסיף בלקו"ת³² - "וגם נגעים דברים גבוהים הן, שאינו נק' טמא עד שיקראנו הכהן טמא, וכשעדיין לא קרא לו שם טמא אין הנגעים בכלל טומאה³³, אלא אדרבה, הם אורות עליונים³⁴, רק שהם דינא קשיא דקדושה".

ה. ויש לומר, שב' ענינים אלו [שהנגעים הם, רק פסולת שבסוף לבושו (בחיצוניות) שעדיין לא נתברר", והם "דברים גבוהים. . אורות עליונים" (ענינים הפכיים לכאורה)] - תלויים זה בזה:

כיון ש, נגעים" הם בעצם, דברים

טהרת המצורע ("זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו") שמורה על הגאולה.

ולכאורה, כיון ששם הפרשה מבטא ומדגיש תוכן הפרשה, הי' מתאים יותר שהפרשה שמדברת בדיני נגעים (ענין הגלות) תקרא בשם "מצורע", והפרשה שמדברת בדיני הטהרה (ענין הגאולה) תקרא בשם, "תזריע"?

ד) ועד"ז בנוגע לשמו של משיח: כיון שמשיה הוא גואלם של ישראל - למה מדגישים בשמו (שהשם מתאר מהותו וענינו) ענין הגלות ע"י קריאתו בשם "מצורע"?!³⁵

ד. ויובן בהקדם הביאור בענין הנגעים³⁶:

על הפסוק, "אדם כי יהי' בעור בשרו גוי", מבואר בלקו"ת³⁷ ש, "אדם הוא במדרגה גדולה לפי שהוא שלימו דכולא³⁸ . . אדם הזה כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים . . יוכל להיות עדיין בעור בשרו בחי' התחוננה שבו לא נתברר הרע והפסולת ממנו ונולדים סימנים בגשמיות בכשרו . . והם הנגעים . . מפני שברוחניות בעבודת ה' תיקן במעשיו ובירר הרע מן הטוב בכל הדברים (בירור הרע מן הגוף ומן הנפש), רק פסולת שבסוף לבושו עדיין לא נתברר, לכן נולדו בכשרו . . רק בחיצוניות".

ויש להוסיף בדיוק לשון הכתוב, "אדם כי יהי' בעור בשרו גוי' לנגע צרעת": (בעור בשרו" - שלא זו בלבד שאינו שייך לה, עצם" (העצמיות) דהאדם וגידים שלו, אלא שאינו שייך אפילו לה, בשר" (וגידים) דהאדם, דבר המשתנה וניתוסף

28) בהבא לקמן - ראה גם לקו"ש חל"ז תזריע תנש"א. וש"נ.

29) פרשתנו כב, ב.

30) ראה זר פרשתנו מה, א.

31) ראה לקו"ת שם (מדברי הרמב"ם), שהנגעים הם, "שלא כדרך הטבע . . שאינם מליחות המצויים . . אך מעשה נסים הם" (ראה לקו"ש חכ"ב ע' 65 הערה 9).

32) שם. וראה גם סמ"צ להצ"צ מצות טומאת מצורע בתחלתו.

33) משנה נגעים רפ"ג. רמב"ם הל' טומאת צרעת פ"ט ה"ב. וראה ת"כ ופרש"י פרשתנו יג, ב. ת"כ ר"פ מצורע.

34) להעיר, ש, נגע" אותיות, "ענג" (וזה ח"א כו, ריש ע"ב. ח"ב רסה, ב. ח"ג רעג, א. ועוד), ועפ"ז י"ל שה, אורות עליונים" ד, נגעים" קאי על בחי' עונג העליון (וראה לקמן הערה 65).

שהו"ע כלות הנפש, „שכלה תכלה אור הנפש ותסתלק מן הכלים. . מיעוט הכלים שלא יהי' בחי' התפשטות למטה, אלא להסתלק למעלה וליכלל באור ה'".³⁹ וזוהי יכול להיות יניקת החיצונים - „מחמת שאין נמשך בחי' שוב בכלים ואותיות דקדושה, אזי מבחי' הרצוא לבד יוכל להסתעף יניקת החיצונים, כמו שאחר ההתלהבות בתפלה אם אינו עוסק בתורה יוכל להתהוות מהתלהבות בחי' דינים קפידא וכעס, וזוהי נסתעף ג"כ יש וגסות כו'".⁴⁰

והעצה לזה - כמארו"ל⁴¹, „אם רץ לבך שוב לאחד", שלאחרי ה„רצוא" צ"ל „שוב", שהו"ע הביטול, עד ל„ביטול במציאות. . (שאין לו כח כלל להתפעל ברשפי אש בבחי' יש ודבר, אלא הוא כאבן דומם. . כמו שאנו רואים בבוא העבד לפני המלך. . כשבא מקרוב מאד לעמוד לפני המלך או לא נשאר בו כח ועוז. . מפני שנתבטל ממציותו לגמרי. . ומצד הביטול. . יבוא ההשבה להתפשט בכלים מכלים שונים למטה דוקא", ועי"ז נשלמת הכוונה העליונה שנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים דוקא".⁴²

ונמצא, שפעולת ה„שוב" שלאחרי ה„רצוא", היא, שגם ה„אורות עליונים" שלמעלה מהתלבשות בכלים (תנועת הרצוא) יומשכו ויתגלו ב„כלים" (תנועת השוב).

וכדי שיוכל להיות חיבור ב' התנועות

גבוהים. . אורות עליונים", לכן, גם כשנשתלשל מהם ענין בלתי-רצוי ע"י יניקת החיצונים, ה"ו רק ענין חיצוני שנוגע (נגיעה בלבד) בבחי' התחתונה („בסוף לבושו") בלבד.

ולכן, גם התיקון על זה (טהרת המצורע) הוא לא ע"י ענין חדש לגמרי, אלא ע"י גילוי עינים האמיתי של הנגעים שהם „אורות עליונים" - כמרומו בלשון הכתוב „זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו", ש„טהרתו" היא ע"י „יום", שענינו אור וגילוי, כמ"ש³⁵ „ויקרא אלקים לאור יום", היינו, גילוי האורות עליונים (ענינם האמיתי) של הנגעים (ועי"ז מתבטלת יניקת החיצונים עד להיפך הטהרה אפילו בחיצוניות בלבד).³⁶ ו. וביאור הענין:³⁷

סיבת האפשרות ליניקת החיצונים עד להיפך הטהרה (בגלוי ובחיצוניות) מה„אורות עליונים" דנגעים (לאמיתתם), היא, מפני גודל מעלת ה„אורות עליונים" שאינם יכולים להתלבש ב„כלים". ובלשון הקבלה והחסידות - „אורות דתוהו"³⁸ שלמעלה מהתלבשות ב„כלים דתיקון", שמהם נשתלשלו (לאחרי השבירה כו') כל הענינים הבלתי-רצויים.

והענין בעבודת האדם:

ה„אורות עליונים" שאינם מתלבשים ב„כלים" פועלים תנועה של „רצוא" -

(35) בראשית א, ה.

(36) וכדי לבטל היפך הטהרה בחיצוניות עכ"פ שנעשית כבר (לפני התגלות האורות עליונים) - צ"ל כל פרטי הענינים דטהרת המצורע שבהמשך הפרשה.

(37) בהבא לקמן - ראה לקו"ת ר"פ מצורע. סהמ"צ להצ"צ שם.

(38) להעיר מהשייכות ד„מצורע" ל„תוהו" - המצורע בגימטריא תוהו" (תורת לוי"צ ע' קסט).

(39) סהמ"צ להצ"צ שם פ"א.

(40) לקו"ת שם.

(41) ספר יצירה פ"א מ"ה. תקו"ז בהקדמה וז, א. וראה סה"מ תרנ"ט ע' ריא בהערה.

(42) לקו"ת וסהמ"צ להצ"צ שם. וראה גם תניא ספ"ג.

ומכופל דסוף זמן הגלות - מצד שרשו ומקורו הו"ע נעלה ביותר⁴⁹, "אורות עליונים" שלמעלה מהתגלות בכלים, ועד לבחי' שלמעלה מגילוי לגמרי (לא ראינו⁵⁰), בחי' "ישת חושך סתרו"⁵¹, ומפני גודל מעלת והפלאת האורות שלמעלה מגילוי, נשתלשל למטה העולם והסתר וחושך כפשוטו, שמוה באים כל הענינים הבלתי-רצויים שבזמן הגלות.

וכיון שבשרשו ומקורו הו"ע נעלה ביותר, אורות עליונים שלמעלה מגילוי, לכן, גם לאחרי שנשתלשל למטה להעולם והסתר וחושך כפשוטו, עד לענינים דהיפך הטהרה וכו', אין זה אלא בחיצוניות ובדרגא התחתונה ובאופן של נגיעה בלבד.

ולכן, גם התיקון שע"י "מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות" הוא (לא ע"י ענין חדש לגמרי, אלא) ע"י התגלות ענינו האמיתי של הגלות [כמודגש גם שהתיקון הוא (לא ע"י ביטול הגלות, אלא) ע"י הפיכת הגלות לגאולה, כידוע⁵²

49) להעיר ש"קוב"ה בגלותא סליק לעילא ולעילא" (וח"ג כ, ב. ועוד), "למעלה מעלה מכל ההשתל", "בבחי' העצמי" ממש" (אוה"ת שה"ש ע' תרפו). וראה לקמן ס"י.

50) "לא ראינו דייקא, שאינו נראה ונגלה לעיני בשר . . . אבל מ"מ אותותינו קיימות" . . . ועז"נ לעושה נפלאות גדולות לבדו, שממשיך נפלאות גדולות תמיד אלא שהן בבחי' לבדו והוא לבדו יודע שהוא נס, דהיינו בבחי' העלם" (לקו"ת שה"ש לד, א. אוה"ת שם ע' תקכד).

51) תהלים יח, יב.

52) ראה ויק"ר ספ"ב. לקו"ת בהעלותך לה, ג. ובכ"מ.

(* שהן אותיותינו, דהיינו אותיות התורה כו" (שם). - ועפ"י ר"ל שני" התורה נעשה המשכת וגילוי ה-אותותינו" דמון הגלות (נפלאות גדולות לבדו) באופן הנראה ונגלה לעיני בשר (וראה לקמן הערה 54).

דרצוא ושוב, העלאה והמשכה, חסד וגבורה, צ"ל התגלות בחי' שלמעלה משניהם - בחי' התפארת, ששרשה בבחי' הכתר שלמעלה מסדר השתלשלות, שעל ידה נעשה חיבור ב' הקוין דחסד וגבורה⁴³, העלאה והמשכה, רצוא ושוב, שגם ה"אורות עליונים" שלמעלה מכלים יומשכו ויתגלו ב"כלים"⁴⁴.

וזהו"ע טהרת המצורע - ,זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו" - ,תורת המצורע" (ולא "טהרת המצורע" וכיו"ב), ש"תיקונו (של המצורע) . . . ע"י עסק התורה . . . כי עיקר עסק התורה צ"ל בבחי' ביטול"⁴⁵, וכמ"ש "ונפשי כעפר"⁴⁶ לכל תהי' (ועי"ז) פתח לבי בתורתך", שע"י הביטול כעפר נעשה "כלי" לתורה, שהיא מבחי' נעלית ביותר שלמעלה מסדר השתלשלות - בחי' התפארת, כמארז⁴⁷ "תפארת זו מתן תורה", ולכן בכחה לחבר ב' התנועות דרצוא ושוב, שגם האורות עליונים יומשכו ויתגלו בכלים, ועי"ז מתבטלת האפשרות דיניקת החיצונים עד להיפך הטהרה דנגעים, כיון שהאורות עליונים (ענינם האמיתי של הנגעים) נמשכים ומתגלים למטה.

ז. ומזה מובן גם בנוגע לכללות הענין דגלות וגאולה - נגעי המצורע (גלות) וטהרתם (גאולה):

גלות - שענינו העלם והסתר האור האלקי, כמ"ש⁴⁸, "אותותינו לא ראינו גוי", ועד לחושך, ובפרט החושך כפול

43) ראה לקו"ת פרשתנו כג, ג ואילך.

44) ראה גם דרושים שבהערה 60.

45) לקו"ת פרשתנו כה, א.

46) "כעפר" דייקא - ש"הכל הי' מן העפר" (קהלת ג, כ, ולכן, ע"י הביטול כעפר נעשה "כלי" לכל הענינים הטובים, ועד לענין הכי טוב - תורה, כדלקמן בפנים).

47) ברכות נח, סע"א.

48) תהלים עד, ט.

וגלות), ענין הנגעים בפרשת תזריע, וטהרתם בפרשת מצורע (כנ"ל ס"ג):

כיון שהגאולה היא (לא ענין בפ"ע, אלא) התגלות ענינו האמיתי של הגלות (בדוגמת טהרת המצורע ע"י התגלות ענינם האמיתי של הנגעים) - לכן, לאחרי ההקדמה הכללית (לבי' הפרשיות), "אשה כי תזריע וילדה זכר" שרומז על כללות העבודה בזמן הגלות ("תזריע") שעי"ז באים לגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי' גלות ("וילדה זכר") - באים פרטי הענינים בהמשך הפרשיות:

בפרשת תזריע (גאולה) מדובר בענין הנגעים (גלות) - כיון שהנגעים הם אורות עליונים (שלכן, גם לאחרי הירידה למטה ה"ז רק, "בעור בשרו"), שיומשכו ויתגלו למטה בהגאולה;

ובפרשת מצורע (גלות) מדובר אודות טהרת הנגעים (גאולה) - כיון שטהרת הנגעים היא ע"י התגלות ענינם האמיתי של הנגעים (ענינו האמיתי של הגלות), היינו, שתוכנה של הגאולה הו"ע ד"מצורע" למעלות⁵⁵, ובאופן שנשללת האפשרות לענין הפכי (כיון שהאורות העליונים נמשכים ומתגלים למטה), גאולה נצחית שאין אחרי' גלות ("וילדה זכר").

[ויש להוסיף ולבאר גם הקשר וההמשך להפרשה שמתחילין לקרוא במנחת שבת

שע"י המשכת וגילוי האל"ף (אלופו של עולם) נעשה מ"גולה", גאולה⁵³] - אורות עליונים שלמעלה מגילוי ("ישת חושך סתרו"), אשר, ע"י "מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות" פועלים שגם האורות העליונים שלמעלה מגילוי יומשכו ויתגלו למטה⁵⁴ ועי"ז תתבטל בדרך ממילא האפשרות להעלם והסתר כו' עד להיפך הטהרה אפילו בחיצוניות בלבד).

ויש לומר, שהיתרון ב"מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות" (שעי"ז פועלים שהאורות העליונים יומשכו ויתגלו למטה) הוא מצד הביטול והמסירת נפש שמודגשת ביותר (ובעיקר) בזמן הגלות, וע"י הביטול והמס"נ שמצד בחי' היחידה, הקשורה ומקבלת מבחי' "יחיד" שלמעלה מכל סדר ההשתלשלות, נעשה חיבור ב' התנועות דרצוא ושוב, שהאורות העליונים נמשכים ומתגלים בכלים.

ח. עפ"ז מובן הקשר והשייכות והמשך הפרשיות תזריע-מצורע (גאולה

53 ראה אה"ת בא ע' רעג: "ההפרש בין גולה ובין גאולה הוא ע"י אות אל"ף . . שהוא פלא, בחי' אראנו נפלאות". ושם: "ולכן נק' ר"ה ניסן חודש של גאולה, כי הוא ראש חדשים ובו נמשך ראשון הוא לכך, בחי' אני ראשון כו' אלופו של עולם". - ועפ"ז תומתק הדגשת ענין הגאולה בימים האחרונים ממש, עם סיומו של חודש ניסן דשנת אראנו נפלאות.

54 ראה אה"ת שבערה 49: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, פי' נפלאות הוא מה שמוסתר ומופלא בבחי' ההסתלקות בעילוי אחר עילוי . . קוב"ה בגלותא סליק לעילא ולעילא . . ואראנו נפלאות הללו שיבוא ויתגלה למטה מטה", היינו, שענין הגאולה ("אראנו נפלאות") הוא גילוי ענינו האמיתי של הגלות, "מה שמוסתר ומופלא . . לעילא ולעילא", שנמשך ומתגלה למטה.

55 להעיר, שבשניהם (במצורע ובגלות) נאמר "בדד" [במצורע - "בדד ישב" (פרשתנו יג, מז), ובגלות - "איכה יסבה בדד" (איכה א, א)] - "בדד" למעלותא, שמורה על דרגא נעלית ביותר שמובדלת לגמרי ("בדד") משאר הדרגות. - ולהעיר, שגם המשיח (שנקרא "מצורע") הוא מובדל לגמרי מכל העם, כמ"ש "הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד", למעלה מהאבות, ולמעלה ממשו כו' (ראה תחומא תולדות יד).

זו - אחרי-קדושים⁵⁶:

פרשת אחרי - שבה נאמר הציווי והאזהרה שלא יהי "רצוא" בלי "שוב" (כלות הנפש ד, שני בני אהרן בקרבם לפני ה' וימותו⁵⁷), אלא רצוא ושוב דוקא, (נשמות (שמצ"ע הם בתנועת הרצוא) בגופים (שמצ"ע הם בתנועת השוב) דוקא [ועד לחיים נצחיים דלעתיד לבוא (ובנוגע לדורנו זה - ללא הפסק בינתיים⁵⁸), חיי הגוף דוקא, ובאופן שהנשמה יזונית מן הגוף⁵⁹], שזהו"ע דחיבור הרצוא ושוב, שהאורות העליונים נמשכים ומתגלים בכלים⁶⁰;

וענין זה נעשה מצד דרגא נעלית שלמעלה משניהם⁶¹ - פרשת קדושים, שבה נאמר הציווי (ונתינת-כח), "קדושים תהיו כי קדוש אני", שבהיות בני" בעוה"ז

הגשמי (שאו שיין הציווי ד, "קדושים תהיו", "הו פרושים"⁶²), ה"ה במעמד ומצב של קדושה ("קדושים תהיו"), ועד לקדושה הכי נעלית דקדושתו של הקב"ה, כדרשת חז"ל⁶³, "יכול כמוני, ת"ל כי קדוש אני", כפירוש החסידות⁶⁴, "יכול כמוני" בניחותא, שכאו"א מישראל "יכול להיות", כמוני" (כביכול), דרגת הקדושה ד, "קדוש אני"].

ומודגש עוד יותר בשמו של משיח (הגואל) שנקרא בשם מצורע⁶⁵ - "מצורע של בית רבי", ש, יתיב ביני עיני סובלי חלאים", "מנוגעים, והוא נמי מנוגע" - שמש"ח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [כהמשך הגמרא⁶⁶], "אמר רב אי מן חייא הוא כגון רבינו הקדוש", "אם משיח מאותן שחיין עכשו⁶⁷ ודאי היינו רבינו הקדוש⁶⁷, דסובל תחלואים ותסיד גמור

(62) פרש"י ר"פ קדושים.

(63) ויק"ר פכ"ד, ט.

(64) ראה מאור עינים ר"פ קדושים (מו, ב). אוה"ת עה"פ.

(65) ראה אוה"ת נ"ך (ע' צג) שהטעם שמיח נקרא "חיוורא דבי רבי", הוא, לפי ש, בהרת עזה כשלג . (היא) הלעו"ז דענג העליון לבושי' כתלג חיר, וע"כ משיח שהוא גילוי פנימיות עונג העליון טובל הנגע בכדי שעי"ז יומשך העונג כתלג חיר".

(66) וע"פ פ"ס הרמב"ם (הל' מלכים ספ"א) "ואם יעמוד מלך מבית דוד כו" - היינו שהוא כבר מלך.

(67) ושם (בהתחלת הסוגיא): "דבי רבי שילא אמרי שילה שמו, שנאמר עד כי יבוא שילה, דבי רבי ינאי אמרי ינון שמו (כמו ינאי, כל אחד הי' דורש אחר שמו), שנאמר יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו, דבי רבי חנינה אמרי חנינה שמו,

(56) להעיר שהקשר בין הפרשיות תזריע-מצורע ואחרי-קדושים הוא בהדגשה יתירה בקביעות שנה זו - שיום הש"ק זה הוא שבת פרשת תזריע-מצורע בחוץ לארץ, ושבת פרשת אחרי-קדושים בארץ הקודש.

(57) ראה אוה"ת ר"פ אחרי. נת' בדרושים שבהערה 60.

(58) והעליו ד, "אל עפר תשוב" הוא (ברוחניות) ע"י הביטול* ד, "ונפשי כעפר לכל תהי" (וראה הערה 61).

(59) ראה המשך וככה תרל"ז פ"ח ואילך. המשך תרס"ז ע' תקכח. לקו"ש ח"כ ע' 44. חכ"א ע' 88. ועוד.

(60) ראה ד"ה כתוב באוה"ת - במאמרי אדה"ז אתהלך לאזניא (ע' לג). ד"ה וכל הלבבות באוה"ת אחרי (כרך ב) ע' תקלח ואילך. ד"ה אחרי מות תרמ"ט. לקו"ש ח"ג ע' 988 ואילך. חכ"ז ע' 119. חל"ב ע' 98 ואילך.

(61) ע"י הקדמת הביטול דשוב, כנ"ל ס"ו.

(* פרש"י שם. - ולהעיר מדיוק לשון רש"י "כל אחד הי' דורש אחר שמו" (ולא שהתלמידים חידשו ששמו כשם רבם).

(* ולהעיר שגם העילוי ד-אל עפר תשוב" הוא הידוך מהגשמות לגמרי שנעשה ע"י הביטול דהגוף (ראה טה"מ עטר"ת ע' תט).

(א) „איזו היא דרך ישרה” - הרי מקרא מלא דיבר הכתוב⁷², „ישרים דרכי ה'”, (ב) „שיבור לו) האדם” - „אדם” דייקא, ש„אדם הוא במדרגה גדולה . . שלימו דכולא” (כנ”ל ס”ד), (ג) הקשר לבעל המאמר „רבי אומר” - רבינו הקדוש, ולא בשמו „רבי יהודה הנשיא”, כפי שנזכר תיכף במשנה שלאח”ז, אלא בתואר „רבי”.

ויש לומר הביאור בזה - בהמשך להאמור לעיל בנוגע להתגלות וביאת המשיח:

רבי (רבינו הקדוש) - עליו נאמר (בזמנו) „אם משיח מאותן שחיין עכשיו ודאי היינו רבינו הקדוש, דסובל תחלואים וחסיד גמור הוה”, דאף שהי' „חסיד גמור”, שגמר עבודתו⁷³, אעפ”כ הי' סובל תחלואים, תחלואי הגלות, כמו משיח (ששמו „חיוורא דבי רבי”, „מצורע של בית רבי”), שעם היותו בתכלית השלימות, סובל וכואב תחלואי הגלות (כנ”ל ס”ב).

ותוכן מאמרו - „רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם”:

„האדם” - קאי על „אדם הזה (ש),הוא במדרגה גדולה . . שלימו דכולא” כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים . . רק פסולת שבסוף לבושי עדיין לא נתברר כו” מצד ענין הגלות - כמו רבי; ובדורנו זה - דור האחרון של הגלות, עקבתא דמשיחא, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה שהיו צריכים להעשות במשך זמן הגלות - י”ל שכל בני”הם בדרגא זו.

הוה”⁶⁸], ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים⁶⁹ להתגלות (מההעלם בזמן ומצב הגלות), דמלך המשיח גואל את ישראל בגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי גלות, כפס”ד הרמב”ם⁷⁰, „יעמוד מלך מבית דוד וכו”.

ט. האמור לעיל קשור גם עם פרק שני דאבות (שלומדים ביום הש”ק זה) - שהתחלתו „רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושי ותפארת לו מן האדם”:

ובהקדם הדייקים במשנה זו - ומהם?:

שנאמר אשר לא אתן לכם חנינה, ויש אומרים מנחם בן חזק”^{**} שמו, שנאמר כי רחק ממני מנחם משיב נפשי”. וראה גם ירושלמי ברכות פ”ב ה”ד. איכ”ר פ”א, נא. וראה לקוטי לוי”צ על מארז”ל ע’ קו ש, כל הדעות אמת הם ואלו ואלו דא”ח”, עיי”ש.

ואנן (חסידים) נעני’ אבתייהו (בנוגע לרבותינו נשיאינו, ובפרט כ”ק מו”ה אדמו”ר נשיא דורנו) - יוסף שמו, שנאמר „יוסף אדני’ שנית ידו גו’ ואסף גדתי ישראל גו’”, יצחק שמו, שנאמר „או ימלא שחוק פינ”.

68 פרש”י שם. - וע”ש זה נקרא „חיוורא (מצורע) דבי רבי”, „ע”ש רבינו הקדוש שנקרא רבי . . שהי’ סובל תחלואים ויטורים כמוהו” (חדא”ג מהרש”א שם).

69 שלכן „שרי חד ואסיר חד (מתיר נגע ומקנחו וקושרו מתיר האחר ועושה כן, ואינו מתיר שני נגעים יחד (כשאר הסובלי חלאים שיושב ביניהם)), אמר דילמא מבעינא דלא איעכב (אי בעי לי לצאת ולגאול את ישראל לא איתעכב כדי קשירת שני נגעים) - סנהדרין שם ובפרש”י.

70 שבהערה 66.

71 בהבא לקמן - ראה גם סה”ש ה’תש”נ ח”ב ע’ 420 ואלך. ועוד.

** כ”ה (בן חזק”⁷²) בדפוסים שלפנינו, ובירושלמי ואיכ”ר: „מנחם” סתם. - ולהעיר שרש”י מעתיק תיבת „מנחם”, ומוטיף „בן חזק”⁷³. וכנראה שצ”ל בפרש”י „ח”ג בן חזק”⁷³, אלא שהבחור העוצער „תיקן” והשמיט „ה”ג”. ועצ”ע.

72 הושע יד, יו”ד.

73 ע”ד הפירוש ב„צדיק גמור” - „מלשון כלי שנגמר מלאכתו” (לקו”ת דרושי סוכות פא, א).

ופנימי) יחדיו מורה שגם האורות עליונים שלמעלה מהתלבשות בכלים (כ"א באופן מקיף בלבד) נמשכים ומתגלים בכלים (באופן פנימי), בכח התורה ("תפארת").

י. ויש לקשר זה גם עם תוכנו של הזמן - חודש אייר:

חודש אייר הוא החודש השני, שבו נעשית העבודה מלמטה למעלה - לאחרי הקדמת הגילוי מלמעלה למטה בחודש ניסן, ש"בו נעשו נסים לישראל"⁷⁷, עד ל"נסי נסים"⁷⁸, ש"נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם"⁷⁹, "חודש של גאולה"⁸⁰, עד לגאולה מכל עניני מיצר וגבול.

ויש לומר, שבהמשך החדשים (ניסן ואייר) מודגש הקשר והשייכות והחיבור שביניהם - שהגילויים הנעלים (אורות עליונים) חודש ניסן נמשכים ומתגלים בפנימיות (בכלים) ע"י עבודת האדם מלמטה למעלה.

והכח לחברם יחד הוא מצד דרגא הכי נעלית שלמעלה משניהם - כמודגש בהספירה דב' אייר (היום הראשון מהימים הפרטיים חודש אייר, לאחרי ראש חודש שכולל כל ימי החודש) - "תפארת שבתפארת"⁸¹, שעל ידה נעשה חיבור ב' התנועות דרצוא (אורות עליונים) ושוב (בכלים).

77 מדרש לקח טוב בא יב, ב.

78 ראה ברכות נו, רע"א ובפרש"י וחדא"ג

מהרש"א שם.

79 נוסח הגש"פ.

80 שמו"ר פט"ו, יא.

81 ומודגש גם בדרכו של אדמו"ר מהר"ש - שב' אייר ("תפארת שבתפארת") הוא יום הולדתו, ש"מזלו גובר", ופועל ומשפיע על כל ההולכים בדרכיו - "לכתחילה אריבער", שעבודת האדם למטה (בכלים) היא, "לכתחילה אריבער" (למעלה מכלי, מהגבלת).

והשאלה היא: כיון שכבר נסתיימו "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות" - מהי ה"דרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות בני") שגמר עניני העבודה כדי לפעול התגלות וביאת המשיח?⁸²

והמענה לזה - "כל שהיא תפארת לעושי" ותפארת לו מן האדם":

"תפארת" - קאי על התורה ("תפארת זו מתן תורה"), שמצד גודל מעלתה בכחה לחבר ב' התנועות דרצוא (קירוב ודביקות להקב"ה, "תפארת לעושי") ושוב (המשכה למטה, "תפארת לו מן האדם"), שהאורות העליונים יומשכו ויתגלו בכלים (כנ"ל ס"ו), שע"ז מתגלה ענינו האמיתי של הגלות (אורות עליונים), באופן שמושלל ענין הגלות כפשוטו, גאולה שאין אחרי' גלות (כנ"ל ס"ז-ח).

ויש להוסיף בביאור הטעם שהתורה (תפארת) היא "דרך ישרה" להתגלות והבאת המשיח - ע"פ הידוע⁸³ שבמשיח צדקנו ישנם ב' ענינים: מלך (המלך המשיח) ורב (שילמד תורה את כל העם), והחילוק שביניהם, שענין ה"מלך" שבמשיח מורה על ההשפעה באופן מקיף שנעשית ע"י הביטול דקבלת עול מלכותו, וענין ה"רב" שבמשיח מורה על ההשפעה באופן פנימי שנעשית ע"י לימוד התורה עד שחשיב "כאילו ילדו"⁸⁴, ויש לומר, שצירוף שניהם (מלך ורב, מקיף

74 ומתחיל מהתגלות וביאת משיח שבכאו"א

מישראל, כידוע שהפסוק "דרך כוכב מיעקב גוי" שקאי על מלך המשיח (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה), קאי גם על כאו"א מישראל (ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו), כיון שיש בו ניצוץ מנשמת משיח (מאור עינים ס"פ פינחס).

75 אוה"ת פרשתנו (כרך ג) ע' תתטז.

ובארוכה - שהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך.

76 סנהדרין יט, סע"ב. פרש"י במדבר ג, א.

הגלות (ענין הנגעים⁸⁸) - כ"א אדרבא, שבאה גאולה שאין אחרי' גלות.

יא. ויש להוסיף ולקשר זה גם עם היום המיוחד בספירת העומר - מלכות שבתפארת:

ובהקדים - שבספירת העומר (מחסד שבחסד עד מלכות שבמלכות) נכללים כל עניני העבודה („מעשינו ועבודתינו“), הן בנוגע לנפש האדם - „לתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו כו' ולטהרנו ולקדשנו“, והן בנוגע לכללות העולם - „יושפע שפע רב בכל העולמות“, שעי"ז באה הגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי' גלות - „הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה במהרה בימינו אמן סלה“⁸⁹.

ומעלה יתירה בקביעות שנה זו - שראש הפסח חל בשבת, והתחלת הספירה היא „ממחרת השבת“⁹⁰ גם כפשוטו (נוסף על דרשת חז"ל⁹¹ שפירושו „ממחרת היו"ט“), שאז השבתות הן תמימות כימי בראשית, שמתחילות באחד בשבת ומסיימות בשבת⁹² - שכיזון שהסיום דכל שבוע ב„מלכות“ (מלכות שבחסד, מלכות שבגבורה, מלכות שבתפארת כו') הוא ביום השבת שקשור עם הגאולה, „יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים“⁹³,

וכיון שהגילויים הנעלים חודש ניסן, חודש של גאולה, נמשכים ומתגלים למטה ע"י עבודת האדם - מתבטלת האפשרות לענין של גלות, כ"א באה גאולה נצחית שאין אחרי' גלות.

זאת ועוד:

„אייר“ ר"ת אברהם יצחק יעקב רחל, ד' רגלי המרכבה⁸². והענין בזה - שג' האבות (כנגד ג' רגלי המרכבה), חסד גבורה ותפארת, הם בחי' האורות, ורחל (רגל הרביעי שעל ידו נעשית שלימות המרכבה), בחי' המלכות (כנסת ישראל), היא בחי' הכלים⁸³. וי"ל שחיבורם יחד (בר"ת ד„אייר“) מורה על המשכת וגילוי האורות (גם האורות עליונים) בכלים.

ויש להוסיף, ש„רחל“ מורה על העילוי ד„מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות“ להביא את הגאולה - כמ"ש⁸⁴ „רחל מבכה על בני' גוי' כי איננו“, „איננו“ דייקא (ולא „אינם“), כיון ש„קרב"ה בגלותא סליק („איננו“) לעילא ולעילא⁸⁵, וע"י פעולתה של רחל (מעשינו ועבודתינו דכנסת ישראל) בזמן הגלות („מבכה גוי' כי איננו“) באה הגאולה (כהמשך הכתוב⁸⁶ „יש שכר לפעולתך גוי' ושבנו בנים לגבולט“), והאורות העליונים שהיו בבחי' הסתלקות לעילא ולעילא (ענינו האמיתי של הגלות) נמשכים ומתגלים למטה, ועי"ז מתבטלת האפשרות ליניקת החיצונים („כרחל לפני גוזזי נאלמה“⁸⁷) ועד להיפך הטהרה דזמן

88) להעיר, ש„ספחת“ ו„בהרת“ הם כנגד רחל (ו„שאת“ כנגד לאה), ותיקונם ע"י עשיית ה„כלים“ (ע"י הדיבור והמעשה בתורה ומצוות) שבהם יומשכו האורות עליונים, בחי' שוב שלאחרי הרצוא ולקו"ת וסה"מ צ להצ"צ שבהערה 37).

89) כמחז"ל „כל מקום שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק“ (עירובין נד, א).

90) אמור כג, טו.

91) מנחות סה, ב ואילך. תו"כ ופרש"י עה"פ.

92) פסדר"כ פ"ח. פ"סר פ"י"ח. רב"ן ספ"ו.

ראב"ה פסחים סתקכו. ועוד.

93) כנ"ל הערה 5.

82) מא"א א, פד. ב"ש לאה"ע סקכו" ס"כ.

מג"ע אופן קבא.

83) ראה לקו"ש חכו" ע' 46. וש"נ.

84) ירמי' לא, יד.

85) זחר שבהערה 49.

86) שם, טו-טז.

87) ישע"י נג, ז. וראה סה"מ תרנ"ט ע' קנב.

תש"ד ע' 84. ועוד.

חיצוני בלבד, וביטולו הוא ע"י התגלות ענינו האמיתי של העולם - מלכות¹⁰⁰.

ובהתגלות המלכות (מלכותו של הקב"ה ע"י מלך המשיח) ישנם כמה אופנים ודרכים - מלכות כפי שהיא בשבעת המדות: מלכות שבחסד, מלכות שבגבורה, מלכות שבתפארת, מלכות שבנצח, מלכות שבהוד, מלכות שביסוד, ומלכות שבמלכות.

וע"פ מאמרו של רבי שה"ז דרך ישרה" להתגלות וביאת המשיח היא, תפארת" (כנ"ל ס"ט), מובן גודל העילוי ב"מלכות" דשבוע (ושבת) זה - מלכות שבתפארת.

ועוד ועיקר - שאין צורך להמתין להמשך השבתות דספה"ע, כיון שע"י מלכות שבתפארת (דרך ישרה", בריה התיכון המבריה מן הקצה אל הקצה, מרום המעלות ומדרגות עד סוף כל דרגין¹⁰¹), נמשכים ומתגלים גם פרטי עניני המלכות שלאח"כ¹⁰²: מלכות שבנצח - נצחון המלך (על עניני העולם שמעלימים בחיצוניותם), מלכות שבהוד - יופי המלך, "מלך ביפיו תחזינה עיניך"¹⁰³, מלכות שביסוד - חיווק המלכות באופן יסודי ונצחי, ומלכות שבמלכות - הגילוי ד"מלכותך¹⁰⁴ מלכות כל עולמים"¹⁰⁵

מודגש ביותר ענין הגאולה ב"מלכות" - מלכות בית דוד בתקפה ובשלימותה ע"י מלך המשיח, שעל ידו תתגלה מלכותו של הקב"ה בכל העולם, כמ"ש, "והיתה לה' המלוכה"⁹⁴, "והי' ה' למלך על כל הארץ"⁹⁵.

והענין בזה:

מלכות (בשייכות לגאולה) - מלך המשיח - מורה על החווק והתוקף דענין הגאולה ללא התחשבות במניעות ועיכובים ובלשון חז"ל⁹⁶, "אמר מלכא עקר טורא", שאפילו "הר" (טורא), תוקף המנגד, נעקר (ממקומו למקום אחר)⁹⁷ ע"י המלך.

ובעומק יותר: כיון שהחיות והמציאות של כל בני המדינה וכל עניני המדינה תלוי' בהמלך⁹⁸, מובן, שלאמיתו של דבר לא שייך מציאות של מנגד להמלך, שהרי כל מציאותו של ה"מנגד" (כפי שנראה בחיצוניות) תלוי' בהמלך. ועד"ז בנוגע להגאולה - שענין המלכות (מלך המשיח) מדגיש שלאמיתו של דבר אין העולם (גלות) יכול להיות מנגד להגאולה, כיון שכל מציאות העולם תלוי' בענין הגאולה (מלכות), כדאיתא בגמרא⁹⁹, "לא איברי עלמא אלא . . למשיח"⁹⁹, ולכן, ה"ניגוד" דהעולם (גלות) להגאולה אינו אלא ענין

94 עובדי' בסופו.

95 זכרי' יד, ט.

96 ב"ב ג, סע"ב.

97 כדיוק הלשון "עקר טורא" - שאינו מתבטל ממציאותו, אלא נעקר ממקום למקום (רוחניים), שזהו"ע דאתהפכא חשוכא לנהורא.

98 ראה לקי"ש ח"ח ע' 25. וש"נ.

99 וגם לשאר הדעות (שם) - "לזוד", מלכות בית דוד ("המלכות שניתן לו היא לעולם לו ולורעו" - חדא"ג מהרש"א שם), שמלך המשיח הוא מורעו; ו"למשה" - "גואל ראשון הוא גואל אחרון" (ראה לקי"ש ח"א ע' 8 ואילך. וש"נ).

100 ולהעיר, שהמשכת וגילוי אלופו של עולם (שע"ז נעשה מ"גולה", גאולה", כנ"ל ס"ז) הו"ע ד"אחד", "אמליכתי" למעלה ולמטה ולד' רוחות" (ברכות יג, ב), "מלכות הוא ענינו" (רמב"ם הל' שופר פ"ג ה"ט).

101 ראה תניא פיי"ג. אגה"ק ס"ו. ובכ"מ.

102 ע"ד גמר ושליומות העבודה דספה"ע (הכנה למי"ח) בר"ח סיון, "בשבוע הו' ביום ג' בו" (תו"א יתרו טו, א) - תפארת שבמלכות.

103 ישע"י לג, יז.

104 תהלים קמה, יג.

105 ובלשון הרמב"ם בנוגע למלך המשיח -

ובפשטות: „תפארת” - הו"ע לימוד התורה, ו„מלכות שבתפארת” - הוא לימוד התורה בעניני מלך המשיח ובעניני הגאולה שנתבארו בריבוי מקומות¹¹⁰,

- בתורה שבכתב (ובפרט „כדברי הנביאים . . . שכל הספרים מלאים בדבר זה”¹¹¹) ובתורה שבעל פה, בגמרא (ובפרט במסכת סנהדרין ובסוף מסכת סוטה¹¹²) ובמדרשים, וגם - ובמיוחד - בפנימיות התורה, החל מספר הזהר (ש„בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזהר כו' יפקון ב' מן גלותא ברחמים”¹¹³), ובפרט בתורת החסידות (שע"י הפצת המעיינות חוצה אתי מר דא מלכא משיחא¹¹⁴), בתורת רבותינו נשיאינו, ובפרט בתורתו (מאמרים ולקוטי שיתות) של נשיא דורנו - מעין ודוגמא והכנה ללימוד תורתו של משיח, „תורה חדשה מאתי תצא”¹¹⁵, שילמד לכל העם פנימיות התורה (טעמי תורה), ידיעת אלקות („דע את אלקי אביך”¹¹⁶), כפס"ד הרמב"ם¹¹⁷ ש„כאותו הזמן . . . יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כו” -

וההוספה בלימוד התורה בעניני משיח והגאולה („מלכות שבתפארת”) היא

„מלכותך” דייקא - מלכות דא"ס שלפני הצמצום¹⁰⁶ (הקשורה עם כתר ופנימיות הכתר, „כתר עליון איהו כתר מלכות”¹⁰⁷), שנמשכת ומתגלה ונעשית „מלכות כל עולמים”, „מלכות” דייקא, שאין צורך ב„ממשלה” בעל כרחם, כיון ש„מלכותו ברצון”¹⁰⁸ קיבלו עליהם¹⁰⁹.

יב. וביאור ה„דרך ישרה” להתגלות וביאת המשיח ע"י „מלכות שבתפארת” - בנוגע למעשה בפועל:

ובהקדמה - שכיון שמשיח צדקנו עומד לבוא תיכף ומיד, אבל עדיין לא בא בפועל, שלכן דרושה ההשתדלות האחרונה („סוף לבושי”) של כאו"א מישראל להביא את המשיח, צריכה להיות הפעולה (לא ע"י מלכות בטהרתה, ענינו של מלך המשיח עצמו, אלא ע"י „מלכות שבתפארת”, כלומר, ענינו של המשיח (מלכות) כפי שהוא בתורה (תפארת), כאמור לעיל (ס"ט) שע"י התורה (וענינו של משיח בתור „רב”) נמשכים ומתגלים האורות עליונים והגאולה (ענינו של משיח בתור „מלך”) באופן פנימי.

יש לומר: „יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה” - הו"ע מלכות שבתפארת, כי „תפארת” הו"ע התורה (ראה גם לקמן סי"ב), „ילחם מלחמות ה' וינצח” - מלכות שבנצח, „ובנה מקדש במקומו” - מלכות שבחוד, כמארז"ל (ברכות שבהערה 47) „ההוד וזו בית המקדש”, „וקבץ נדחי ישראל” - מלכות שביסוד, שנקרא „כל”, ע"ש שאוסף ומקבץ האורות דכל הספירות, ו„אהפוך אל עמים גו' לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכס אחד” - מלכות שבמלכות.

106 ראה לקו"ת שה"ש יד, ד. ובכ"מ.

107 תקו"ד בהקדמה (יז, א).

108 להעיר, שרצון הוא כתר, וכתר קשור עם מלכות, כנ"ל בפנים.

109 ראה לקו"ת דרושי ר"ה נו, סע"ב ואילך.

סידור (עם דא"ח) נג, ג. יהל אור עה"פ (ע' תרפה). ועוד.

110 ונקל למוצאם - ע"י ספרי המפתחות (שרבו בדורנו זה) על סדר האי"ב, בערכים המתאימים: גאולה, משיח, וכיו"ב.

111 רמב"ם הלי' מלכים פ"א ה"ב.

112 וע"פ האמור לעיל (ס"ז) שהגאולה באה ע"י התגלות ענינו האמיתי של הגלות - יומתק שסימני הגאולה הם בסוף (סיום וגמר) מסכת סוטה הקשורה על הגלות.

113 זה"ג קכד, ב - ברע"מ. הובא ונת' באגה"ק רסכ"ו.

114 אגה"ק הבעש"ט - כש"ט בתחלתו.

115 ישע"י נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג.

116 דה"א כה, ט.

117 בסיום וחותם ספרו „משנה תורה”.

לזמן) דמאמר חז"ל „גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה”¹²².

יד. ויה"ר שהחלטה בכהנ"ל תמהר ותזרו ותביא תיכף ומיד את התכלית והמכוון - התגלות וביאת המשיח בפועל ממש, תיכף ומיד ממש.

ובפשטות - שביום הש"ק פרשת „אשה כי תזריע וילדה זכר”, „זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו” (לפני הקריאה בתורה ועאכו"כ לפני לימוד פרקי אבות במנחה), תהי' לידת והתגלות משיח צדקנו („חיורא דכי רבי” כפי שהוא „ביום טהרתו”) - שזוכים לשמוע ההכרזה (בכל העולם ובכל סדר ההשתלשלות) ש„הנה זה (מראה באצבעו ואומר זה) מלך המשיח בא”, והנה זה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בא (כיון ש„הקיצו ורננו שוכני עפר”¹²³, וצדיקים קמים לתחי' מיד¹²⁴), וכל רבותינו נשיאינו, וכל צדיקי ונשיאי ישראל, ומשה ואהרן עמהם.

וביחד עם כל בני", „בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו”¹²⁵, „עוד אקבץ עליו לנקבציו”¹²⁶, „מאשור וממצרים כו' ומאיי הים”¹²⁷ - באים „עם ענני שמיא”¹²⁸, לארצנו הקדושה, לירושלים

ה„דרך ישרה” לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה בפועל ממש.

יג. ועל של פועל באתי - ובודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום:

כדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד - על כאו"א מישראל (האנשים - הן יושבי אוהל (ישכר) והן בעלי עסק (זבולון), וכן הנשים והטף, כל חד וחד לפום שיעורא דילי') להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה.

ומה טוב - שהלימוד יהי' (ברבים) בעשרה, כי, נוסף על המעלה ד„עשרה שיושבים ועוסקים בתורה שכינה שרוי' ביניהם”¹¹⁸, יש מעלה מיוחדת כשלומדים עניני משיח והגאולה ברבים בנוגע להתפעלות והשמחה ברגש הלב, שעי"ז הולכת וגדלה ההשתוקקות והצפי' לביאת המשיח¹¹⁹.

ועוד ועיקר כפשוט - להוסיף בקיום המצוות בהידור, ובמיוחד בההידור במצות הצדקה (כללות כל המצוות¹²⁰) ש„מקרבת את הגאולה”¹²¹.

וכדאי ונכון לקשר ההוספה בצדקה עם ההוספה בתורה בעניני משיח והגאולה - עי"ז שההוספה לצדקה היא מתוך כוונה לקרב ולזרו את הגאולה, כיון שכוונה זו כשלעצמה היא חלק מלימוד התורה בעניני הגאולה - הלימוד (במחשבה - מזמן

(118) אבות פ"ג, ו. וראה אה"ק סכ"ג.

(119) ולכן, גם אלה שרוצים ללמוד בעיון ושקו"ט (ועד לחדש חידושי תורה בעניני משיח וגאולה), מתוך מנוחה וישוב הדעת, ע"י הלימוד לעצמו או בתורותא - ישתדלו (מזמן לזמן) להשתתף גם בהלימוד בעשרה, כדי שיהי' אצלם גם המעלה שעי"ז הלימוד בעשרה (כפננים).

(120) ראה תניא פל"ז.

(121) כ"ב יו"ד, א.

(122) ובסגנון האמור לעיל - מלכות שבתפארת - יש לומר: תפארת הו"ע התורה, ומלכות - שעיקרה קיום מצוות המלך - הו"ע (המצוות, ובפרט מצות) הצדקה. ובמלכות שבתפארת (שהמלכות עצמה היא במדת התפארת) - גם הצדקה (מלכות) היא חלק מהתורה (תפארת).

(123) ישעי' כו, יט.

(124) ראה חז"א קמ, א.

(125) בא יו"ד, ט.

(126) ישעי' נו, ח.

(127) שם יא, יא.

(128) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין שבהערה 18.

רוצה ליכנס"133.
ועוד והוא העיקר - שכל זה נעשה בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, כך שיכולים להודות ולברך על לידת והתגלות המשיח: „שהחיינו134 וקיימנו והגיענו135 לזמן הזה”.

(133) ויק"ר פכ"א, ו. וראה רד"ל שם. שמו"ר פל"ח, יו"ד ובמפרשים שם.
(134) להעיר, שברכת שהחיינו מברכים על שמחה הנרגשת בלב - דוקא על דבר שיטנו בפועל עתה.
(135) וי"ל גם מלשון נגיעה, שיכולים (לא רק להראות, אלא גם) לגעת (אָנרירען - לקו"ת ר"פ שמיני).

עיר הקודש, לבית המקדש (ש"בית תפלה יקרא לכל העמים"129), ולקדש הקדשים - כמ"ש בהפרשה שקורין תיכף במנחה: „בזאת יבוא אהרן אל הקודש"130, כניסת כהן גדול ביוהכ"פ לקדש הקדשים"131, ולעתיד לבוא - לא רק אהרן, אלא גם כאו"א מישראל שיהי' בדרגת כה"ג („ממלכת כהנים", כהנים גדולים"132), ולא רק ביוהכ"פ, אלא גם „בכל שעה שהוא

(129) ישעי' נו, ז.

(130) אחרי טו, ג.

(131) להעיר ששיעור היומי ברמב"ם הוא בהלכות עבודת יום הכיפורים (פרקים א-ג).

(132) יתרו יט, ו ובבעה"ט עה"פ.

הוספה

עקשנות מוזרה של יהודים

אמנם, כל זה אינו אלא כאשר היתה אפשרות לגאולה באופן ד"אחישנה" לפני "בעתה", משא"כ לאחרי ש"כלו כל הקיצין", הרי גם המצב ד"אחישנה" הוא לאחרי עבודת הברורים בשלימותה, כך שאין כאן אלא המעלה ד"אחישנה" בלבד.

ומכיון שכן, הרי, הסיבה היחידה לכך שעדיין "תקועים" אנו בגלות, היא - עקשנות מוזרה של יהודים, אשר, מאיזה סיבה שונה ומשונה אינם רוצים לצעוק "עד מתי"...

עקשנות זו - אינה מובנת כלל, שכן, גם מי שמדמה לעצמו ש"טוב לו בגלות", מאמין אף הוא באמונה פשוטה שלאחרי הגאולה יהי' לו עוד יותר טוב, וא"כ, בשביל זה לבד יש לו לצעוק "עד מתי"!

הוספה

מציאות העולם מכריזה על נכונותה ללכת לגאולה

ובכל אופן, ישנה ההוראה מסיפור התורה שעשו אמר ליעקב "נסעה ונלכה" - שמציאות העולם גופא מכריזה ומודיעה על נכונותה ללכת לגאולה האמיתית והשלימה, כאשר יקויים היעוד "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו";

ועאכו"כ שישראל עושים את כל התלוי בהם להביא את הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, אשר, אז תהי' שלימות העבודה דקיום התומ"צ, שכן, קיום התומ"צ דזמן הגלות אינו אלא באופן ד"ציונים" לקיום המצוות דלעתיד לבוא - "כמצות רצונך".

(משיחת ש"פ מצורע, ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

מוקדש להתגלותו המיידית לעיני בשר של
כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליטיא
למטה מעשרה טפחים ומתוך חיים נצחיים
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש

*

לעילוי נשמת

ר' פסח חיים ב"ר דוד ע"ה ניומאן

נפטר ביום ה' אייר ה'תשס"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י יו"ח שיחיו

*

הי שותף בהפצת "דבר מלכות"

להשיג השיחות, להקדשות ולפרטים נוספים טל': (718) 753-6844

הוכן לדפוס ע"י

יוסף יצחק הלוי בן אסתר שיינדל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>